

ΕΝΟΤΗΤΑ 2^Η

ΒΑΣΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗΣ

Περίληψη είναι η **συμπύκνωση ενός αρχικού κειμένου** σε ένα καινούριο και **συντομότερο** κείμενο.

Το νέο αυτό κείμενο αποδίδει όσο γίνεται πιο **πιστά** το περιεχόμενο, την δομή και το ύφος του αρχικού κειμένου.

Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι αποτελεί και μια απλή συγκόλληση διαφόρων τμημάτων του αρχικού κειμένου. Ο συγγραφέας της περίληψης **παράμενει πιστός** στο κείμενο που πυκνώνει, **αλλά ταυτόχρονα το αναπαράγει με δικά του κυρίως λόγια**.

Τα απαραίτητα βήματα για την συγγραφή μιας περίληψης

Για να γράψουμε σωστά την περίληψη ενός κειμένου πρέπει να ακολουθούμε ένα συγκεκριμένο τρόπο εργασίας και ορισμένα σταθερά βήματα.

1^{ον}: Διαβάζουμε προσεκτικά το κείμενο (και δεύτερη φορά αν χρειαστεί) και εντοπίζουμε το **κεντρικό του θέμα**.

2^{ον}: Εργαζόμαστε **κατά παράγραφο** και:

- ❖ εντοπίζουμε και υπογραμμίζουμε σε κάθε παράγραφο τις **λέξεις-κλειδιά**, αυτές δηλαδή που αποτελούν τον θεματικό της πυρήνα (συνήθως τις εντοπίζουμε στην θεματική περίοδο της παραγράφου),
- ❖ με βάση τις λέξεις-κλειδιά γράφουμε έναν **πλαγιότιτλο** για κάθε παράγραφο, ο οποίος θα αποδίδει όσο γίνεται πιο πιστά το θέμα της, χωρίς όμως να αντιγράφει επί λέξει κάποια φράση του κειμένου.

3^{ον}: **Συνθέτοντας και συνενώνοντας** ό,τι έχουμε σημειώσει μέχρι τώρα (το κεντρικό θέμα του κειμένου και τους πλαγιότιτλους των παραγράφων) προχωρούμε στην συγγραφή της περίληψης:

- ❖ Ξεκινούμε αναφέροντας ποιο είναι το θέμα του κειμένου συνήθως με τη φράση «Το κείμενο αναφέρεται / μας πληροφορεί» ή «Ο συγγραφέας αναφέρεται / μας πληροφορεί».
- ❖ Στη συνέχεια συνδέουμε τους πλαγιότιτλους των παραγράφων δημιουργώντας ένα κανονικό κείμενο. Για την σύνδεση των πλαγιότιτλων πρέπει, συνεπώς, να χρησιμοποιήσουμε και άλλες λέξεις ή φράσεις οι οποίες ονομάζονται συνδετικές.
- ❖ Στην αρχή μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τις λέξεις ή φράσεις «αρχικά, στην αρχή, κατ'αρχήν» σε συνδυασμό με το κατάλληλο ρήμα (π.χ. περιγράφει, αναφέρει, σχολιάζει, επισημαίνει, αιτιολογεί, κρίνει).
- ❖ Στην συνέχεια της σύνθεσης της περίληψης χρησιμοποιούμε συνδετικές φράσεις ή λέξεις όπως «στην συνέχεια, έπειτα, ακολούθως, στην επόμενη ενότητα» και το κατάλληλο ρήμα.
- ❖ Στο τέλος μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε λέξεις ή φράσεις όπως «συμπερασματικά, τέλος, τελικά, εν κατακλείδι, κλείνοντας, συμπεραίνοντας, ανακεφαλαιώνοντας κλπ.» σε συνδυασμό και πάλι με το κατάλληλο ρήμα.

Τα κριτήρια ορθότητας μιας περίληψης

Με βάση όλα τα παραπάνω, λοιπόν, η περίληψη είναι σωστή και επιτυχημένη:

- 1^{ον}: εάν έχουμε εντοπίσει το θεματικό κέντρο του αρχικού κειμένου.
- 2^{ον}: εάν έχουμε εντοπίσει τις λέξεις-κλειδιά κάθε παραγράφου και έχουμε διατυπώσει με βάση αυτές τους κατάλληλους πλαγιότιτλους.
- 3^{ον}: εάν έχουμε συνθέσει τους πλαγιότιτλους χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες συνδετικές λέξεις και τα κατάλληλα ρήματα, ώστε να αποδίδεται πιστά ο στόχος και το νόημα του αρχικού κειμένου.
- 4^{ον}: εάν έχουμε χρησιμοποιήσει κυρίως δικό μας λεξιλόγιο και δεν έχουμε αντιγράψει μεγάλα κομμάτια του αρχικού κειμένου.
- 5^{ον}: εάν έχουμε αποδώσει πιστά μέσα από την περίληψη την δομή και την οργάνωση του αρχικού κειμένου.